

نام: به نام خدا
نام خانوادگی: اداره کل آموزش و پرورش استان زنجان
نام پدر: اداره آموزش و پرورش ناحیه 2
نام آموزشگاه: میثاق نام درس: فنون 2 پایه یازدهم مدت امتحان: 75 دقیقه

تاریخ ادبیات و سبک شناسی (4 نمره)

- 1- درست و نادرست بودن جمله های زیر را با مشخص کنید. (1 نمره)
الف) مهم ترین اثر عطاملک جوینی " جامع التواریخ" نام دارد که نثری عالمانه و پخته دارد..
صحیح غلط
ب) بزرگانی چون نجم الدین کبری و فریدالدین عطار نیشابوری در یورش ویرانگر مغول کشته شدند.
صحیح غلط
- 2- شاعر عصر سربداران، مردی دهقان پیشه که قدرت شاعری خود را در قطعات اخلاقی آشکار کرده است.....(0/5 نمره)
- 3- دو جریان نثر قرن هفتم را نام ببرید. (0/5 نمره)
- 4- کدام گزینه از آثار عبید زاکانی نیست؟ (0/5 نمره)
الف: رساله دلگشا ب: اخلاق الاشراف ج: تحفة الاحرار د: صد پند
- 5- از نظر فکری، کدام بیت زیر مربوط به سبک خراسانی و کدام مربوط به سبک عراقی است؟ (1 نمره)
الف: حریم عشق را درگه بسی بالاتر است/ کسی آن آستان بوسد که جان در آستین دارد (سبک)



ب: خرد بهتر از هر چه ایزد بداد/ ستایش خرد را به از راه داد (سبک.....)

6- کدام گزینه در سبک خراسانی و سبک عراقی به ترتیب کاربرد فراوان دارد؟ (0/5 نمره)

الف: قصیده و غزل ب: قصیده و مثنوی ج: غزل و قصیده د: مثنوی و قصیده

زیبایی شناسی (6 نمره)

7- در کدام گزینه تشبیه وجود دارد؟ (0/5 نمره)

الف: پسته بی مغز چون لب وا کند رسوا شود.

ب: تو مردم بین که چون بی رأی و هوش اند.

ج: دست از مس وجود چو مردان ره بشوی.

د: آدمی پیر چو شد، حرص جوان می گردد.

8- در مصراع «گرت ز دست برآید چو نخل باش کریم» ویژگی مشترک مشبه و مشبه‌به را بنویسید. (0/5 نمره)

9- در کدام بیت از ابیات زیر، تشبیه بلیغ (فشرده اضافی) وجود دارد؟ (0/5 نمره)

الف: بلم، آرام چون قویی سبکبار/ به نرمی بر سر کارون همی رفت

ب: روز چو شمعی به شب، زود رو و سرفراز/ شب چو چراغی به صبح، کاسته و نیم تاب

ج: صدا چون بوی گل در جنبش آب/ به آرامی به هر سو پخش می گشت

د: مرا در دل درخت مهربانی/ به چه ماند؟ به سرو بوستانی

10- واژه "رود" را به عنوان مشبیه در یک تشبیه به کار برید. (0/5 نمره)

11- نشانه‌ای در کلام است که ذهن خواننده را از معنای حقیقی دور می‌سازد و به سوی معنای غیر حقیقی سوق می‌دهد. (0/5 نمره)

12- کدام گزینه در مورد دو بیت زیر صحیح است؟ (0/5 نمره)

"این جهان کوه است و فعل ما ندا / سوی ما آید نداها را صدا

همچو مور اندر ره همت همی پا کوفتن/ چون مگس همواره دست شوق بر سر داشتن

الف: دو تشبیه فشرده و دو تشبیه گسترده

ب: دو تشبیه گسترده

ج: سه تشبیه فشرده و یک تشبیه گسترده

د: بیت‌ها بدون وجه شبه هستند

13- در بیت زیر کدام واژه در معنای مجازی و با علاقه مشابهت به کار رفته است؟ (0/5 نمره)

"تا تو را جای شد ای سرو روان در دل من/ هیچ کس می‌نپسندم که به جای تو بود"

14- در کدام بیت مجاز وجود ندارد؟ (1 نمره)

الف: سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی/ چه خیال‌ها گذر کرد و گذر نکرد خوابی

ب: خروشی برآمد ز شهر و ز دشت/ غم آمد جهان را از آن کار بهر

ج: دل عالمی بسوزی، چو عذار برفروزی/ تو از این چه سود داری که نمی‌کنی مدارا

د: بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم/ فلک را سقف بشکافیم و طرحی نو در اندازیم

15- معنای حقیقی هر یک از مجازهای مشخص شده را بنویسید. (1 نمره)

الف: دست فلک ز کارم وقتی گره گشاید/ کز یکدیگر گشایی زلف گره‌گشا را

ب: برو ای گدای مسکین در خانه علی زن/ که نگین پادشاهی دهد از کرم گدا را

16- در همه گزینه‌ها به جز کلمه " جهان " در معنی مجازی به کار رفته است. (0/5 نمره)

الف: جهان دل نهاده بر این داستان/ همان بخردان و همان راستان

ب: جهان ای پسر ملک جاوید نیست/ ز دنیا وفاداری امید نیست

ج: نهادند بر دشت هیزم دو کوه/ جهانی نظاره شده هم‌گروه

د: جهان انجمن شد بر تخت اوی/ فرو مانده از فرّه و بخت اوی

موسیقی شعر (6 نمره)

17- برای هر یک از موارد زیر وزن و اژه مناسب بنویسید و نشانه‌های هجایی آن را مشخص کنید. (1 نمره)

الف) برادر : وزن و اژه = نشانه هجایی =

ب) می‌نوازم: وزن و اژه = نشانه هجایی =

18- همه گزینه‌ها به جز دارای آهنگ یکسان هستند. (1 نمره)

الف: ز کوی یار می آید نسیم با نوری/ از این باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروز

ب: بهار آمد بهار آمد بهار مشکبار آمد/ نگار آمد نگار آمد نگار بردبار آمد

ج: ای ساریان آهسته ران کارام جانم می رود/ وان دل که با خود داشتم با دلستانم می رود

د: تو خورشیدی و یا زهره و یا ماهی نمی دانم/ وزین سرگشته مجنون چه می خواهی نمی دانم

19- مشخص کنید هر یک از مصراع های زیر سه رکنی هستند یا چهار رکنی؟ (0/5 نمره)

الف: اسیرش نخواهد رهایی ز بند

ب: دلم را داغ عشقی بر جبین نه

20- تقطیع زیر مربوط به کدام بیت است؟ (0/5 نمره)

« -U- / --U- / --U- / --U- »

الف: صلاح از ما چه می جویی که مستان را صلا گفتیم/ به دور نرگس مستت سلامت را دعا گفتیم

ب: یا رب آن نو گل خندان که سپردی به منش/ می سپارم به تو از چشم حسود چمنش

ج: خیز تا از در میخانه گشادی طلبیم/ به ره دوست نشینیم و مرادی طلبیم

د: گفته بودی کی بمیری پیش من تعجیل چیست؟/ خوش تقاضا می کنی پیش تقاضا می رمت

21- به جای رکن محذوف در شکل زیر، کدام عبارت را می توان گنجاند؟ (0/5 نمره)

(---U/..... /---U / ---U)

الف: خدا داند ب: ای دلبرم ج: کجا رفتیم د: هوا دلگیر

22- وزن بیت زیر کدام است؟ (0/5 نمره)

" ما به غم خو کرده‌ایم ای دوست ما را غم فرست / تحفه‌ای کز غم فرستی نزد ما هر دم فرست "

الف: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن
ب: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

ج: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
د: فعولن فعولن فعولن فعل

23- با خوانش درست بیت زیر، رکن‌های آن را مشخص کنید. سپس خانه‌هایی به تعداد آن طراحی نموده، هر رکن را در خانه خود جای دهید. (2 نمره)

" جوانی شمع ره کردم که جویم زندگانی را / نجستم زندگانی را و گم کردم جوانی را "

نقد و تحلیل نظم و نثر (4 نمره)

24- با توجه به بیت زیر از حافظ، کدام یک از مفاهیم و اندیشه‌های شعر سبک عراقی در بیت دیده نمی‌شود؟ (0/5 نمره)

" خرقه زهد مرا آب خرابات ببرد / خانه عقل مرا آتش میخانه بسوخت "

الف: پرهیز از زهد ریایی
ب: برتری عشق بر عقل

ج: باور به قضا و قدر
د: رواج روحیه عرفانی و پاکی درون

25- ویژگی فکری بیت زیر را بنویسید. (0/5 نمره)

" دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی "

26- نثر زیر را بخوانید؛ سپس یک ویژگی زبانی و یک ویژگی ادبی از آن استخراج کنید. (1 نمره)
" آورده‌اند که در ناحیت کشمیر، متصدیدی خوش و مرغزاری نزه بود که از عکس ریاحین او پر زاغ چون دم طاووس نمودی و در پیش جمال او دم طاووس به پر زاغ مانستی."

27- ابیات زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید. (2 نمره)

گفت یارش کیستی ای معتمد	" آن یکی آمد در یاری بزد
بر چنین خوانی مقام خام نیست	گفت من؛ گفتش: برو هنگام نیست
کی پزد کی وار هاند از نفاق	خام را جز آتش هجر و فراق
در فراق دوست سوزید از شرر	رفت و آن مسکین و سالی در سفر
باز گرد خانه انباز گشت	پخته شد آن سوخته؛ پس باز گشت
تا بنجهد بی ادب لفظی ز لب	حلقه بر در زد به صد ترس و ادب
گفت "بر در هم تویی ای دلستان"	بانگ زد یارش که بر "در کیست آن؟"

الف) دو مورد از ویژگی‌های زبانی ابیات بالا را بنویسید.

ب) ویژگی فکری حاکم بر شعر چیست؟

ج) دو مورد از ویژگی‌های ادبی شعر را بنویسید.

شاد و پیروز باشید- سیم‌چی